

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 13. Luxuriæ remedia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

Ab hoc autem & matrimonia violantur. Quid tu de illis putas, qui adolescenti dant potestatem, quoties libet, cum sua vxore bibendi, ludendi? eique, vt lubet, & quàm diu lubet noctes & dies assidendi? quid de eo; qui ipsi vxori licentiam dat abnoctandi, & vicissim licentiam accipit, ancillam aliamue illius loco substituendi? Quid de illis, qui obseruant militem ad vigilias euntem, vt, eo absente ipse possit esse paterfamilias in domo illius? Quid de eo, qui nullum facit inter solutam & liberam, inter cognatam & alienam, inter sacram & profanam feminam; immo inter hominem & bestiam; denique inter vxorem & dæmonem discrimen? An non hæc Sodoma est? an non irâ Dei, an non sulphure & igne piceo digna grauitas iniquitatis? Quid mirum si nauis Petri mergi incipiat? Si ciuitas, si regnum pereat, in quo tantam æternus iudex inuenit flagitiorum omnium sceditatem? Laodice Syriæ regina Antiochum Deum cognomento, maritum suum veneno extinxit, ob superinductam sibi Ptolomæi sororem Berenicem: cur Deus non extinguat homines, ob superinducta tot Mundo flagitia, qui dicitur, estque iustissimus Zelotes? *Dominus Zelotes nomen eius, Deus est amulator.* *Hæc dicentibus erubescenda essent, ait Hugo, si à facientibus præsumpta non fuissent: nunc autem sustineat in audiendo verecundiam, qui noluit in faciendo habere disciplinam.*

Exod. 34. 14.
Hug de inſtit.
nouit.

Quid ergo talibus restat? perire, vel pœnitentiam agere, & agere, dum tempus. Confessa est & Maria, sed Naucloero, non Sacerdoti, & serò nimis, nec eo, quo debuit sine ac modo. Si qui aliquo prædictorum scelerum genere se reos deprehendunt, confiteantur sacerdoti; quærant *Dominum, dum inueniri potest.* Si multi sunt innocentes, orent, vt nocentes conuertantur. Denique quisquis conuerti vult, ab illecebris suis se se auertat. Nemo ire potest in Orientem, nisi recedat ab Occidente. Apostoli sapiens monitio est: *Fugite fornicationem.* Iracundia leones adiuuat, pauor ceruos, accipitrem impetus, columbam fuga. Ita alia vitia cadunt, dum eis resistitur, libido fugâ superatur. Et quis non fugeret, sicut à facie colubri? imò vt à longè maiore malo. Quia, teste Boëtio, *meretrix nonaria est inferni ianua, via iniquitatis, scorpionis percussio, viscarium scelerum, puteum interitus.* Potest quidem & hæc vinci resistendo; non rarò tamē etiã incautè resistendo quis contaminatur; quemadmodū enim qui

XIII.
LVXXVIIAE
REMEDIA.

Isa. 55. 6.

1 Cor. 6. 18.

Boëtius de
scholastica
disciplina.

luctatur cura aduersario, immundam lutoque plenam habente vestem, etsi eum deiciat, tamen ipso eius amplexu contactuque maculatur; ita qui cum vitio hoc pugnat congregiando, quia immundissimum est, facillimè ipsa disputatione, qua repugnat, inquinatur.

Valer. Maxim. lib. 9. c. 1.

Quia, vel Ethnico teste, *blandum est malum luxuria, quam accusare aliquando facilius est, quam vitare.* Tutius est igitur cogitationem eiusmodi cum derestatione abijcere, quam retinendo velle examinare, & cum ea litigare. Nemo scintillam, si in vestem incidit, multoque minùs, si in manum, solet non quam primùm excutere.

S. Cyprian. serm. de ieiunio.

S. Hieronym. in c. 9. Eccles.

S. Hieron. in ep. ad Eustochium.

Cur ignem Cypridis non illico extinguis, o iuuenis, quando cogitationem tuam incipit calefacere? mox vret, de scintilla in flammam, de flamma in incendium productus. *Diaboli primis titillationibus obuiandum est, inquit S. Cyprianus, nec coluber foueri debet, donec in serpentem formetur.* Et S. Hieronymus, *Diabolus, ait, serpens lubricus est, cuius capiti, hoc est, primae suggestioni si non resistatur, non est dubitandum, quin in penetrabile cordis furtim illabatur.* Itemque alibi: *Nolo sinas cogitationes libidinis crescere, nihil in te Babyloniis, nihil confusionis adolescat.*

Psal. 136. 8.

Dum paruus est hostis, interfice; nequitia, ne zizania crescant elidatur in semine. Audi Psalmistam dicentem. Filia Babylonis misera: beatus, qui retribuet tibi retributionem tuam. Beatus qui tenebit, & allidet paruulos tuos ad petram. Quia enim impossibile est, in sensum hominis non irruere innatum medullarum calorem, ille laudatur, ille predicatur beatus, qui ut coeperit cogitare sordida statim interficit cogitatus, & allidit ad petram. Petra autem Christus est. Ad hanc Petram cogitatus suos allidit, qui se ad spinas, ad flagra, ad clauos, ad crucem, ad vulnera, ad sanguinem Christi cogitandum conuertit. Si oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam, neque alij illuc intrabunt, nisi qui carnem suam cum concupiscentijs crucifixerunt. Stultus censetur, qui aurea aereis commutat: insanus est, qui voluptatem momentaneam sectatur, aeterna gaudia perditurus. Nam & Demosthenes, cum Laïs mille denarijs pacisci vellet, dixit: *Non emo poenitere tanti: sed quia stultorum infinitus est numerus, idcirco plures à cruce Christi ad voluptates, quam à voluptatibus ad crucem Christi conuertuntur. Quamobrem etiam Arcehilus Scythia percontanti, qui fieret, ut ab alijs sedis multi descicerent ad Epicureos, ab Epicureis nulli descicerent ad alios? Quoniam, inquit, ex viris Galli sunt, ex Gallis viri nequaquam.*

Luc 24. 32.

Gal. 3. 24.

Laërt. de vit. & morib.

Philosoph.

Eccle. 7. 13.

Idem Laërt.

lib. 4. cap. 6.

Quoniam, inquit, ex viris Galli sunt, ex Gallis viri nequaquam.

Sentiens.

Sentiens, homines esse proniores ad voluptatem, quàm ad virtutem, per Gallos enim intellexit sacerdotes Cybeles, euiratos. Paruum autem est inter euiratos & effeminatos discrimen: immo detestabilius est animo, quàm corpore emasculari. Quod qui non vult sibi fieri, feminas vitet, & cum feminis *mulierum exitia*, vt in prouerbio est, vitabit, quæ omnium ferè calamitatum authores viris fuisse dicuntur. Testis est Pandora Hesiodia; testis Helena & bellum Troianum; testis Medea; testis Ariadna; testis Hercules, à Deianira extinctus; testis Danaidum fabula; testis Lemniarum mulierum historia; testis Cleopatra; testis Dina; testis Bethfabea; testes omnes illæ feminae, quæ cor sapientissimi Salomonis deprauarunt; testis Dalila quæ Samsonem fortissimam ligauit; testis ipsa omnium mater Eua. Quanquam hæc ipsa etiam conuenit stultitiæ virorum ascribere, qui mulierculis tantùm indulserunt, vt velut amentes amore in quoduis malum sequerentur, cum par fuerit, vt illis moderantibus mulier natura stultior simul & imbecillior minùs desiperet. Quod enim animus est corpori, id virum mulieri oportet esse: qui si mulierosus est, improbus est, quia *occasione duntaxat opus est improbitati.*

CAPVT IV.

INVIDIÆ ET ÆMVLATIONIS CRIMEN
 QVOVSQVE SE EXTENDAT? IN REGIS
 FILIO PARRICIDA DEMONSTRATVR.

PARS PRIMA.

IN fabulis est, Iouem aliquando, eum diuersos vellet hominum sensus explorare, moresque illis suos ostendere, misisse Apollinem in terras, vt voluntates humanas experiendo cognosceret. In terras delatus Apollo primùm incidit in duos vnà stantes, iisdem quidem vtrumq; vitijs affinem, sed in vno *Auaritia*, in altero *Inuidia* magis dominabatur. Hos comiter allocutus Apollo, eorumque morbos è votis & sermonibus tanquam in trutina deprehèdens, copiam illis fecit liberè petendi, quod vellent; promissione addita, id quod vterque petiisset, ratum se habiturum, ea tamen conditione ac lege, vt, quod sibi vnus petiisset, alteri duplum

I.
 INVIDI ET
 AVARI APO-
 LOGVS.